

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ**

**ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ НАЦРТ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ
ГРАДА КРАГУЈЕВЦА ЗА 2026. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ

НА ОСНОВУ ЧЕГА СЕ ДОНОСИ БУЏЕТ?

КАКО СЕ ПРИПРЕМА БУЏЕТ И КО УЧЕСТВУЈЕ У БУЏЕТСКОМ ПРОЦЕСУ?

КО СЕ ФИНАНСИРА ИЗ БУЏЕТА?

КАКО СЕ ПУНИ ГРАДСКА КАСА?

ШТА СУ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА БУЏЕТА?

КОЈИ СУ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ГРАДСКОГ БУЏЕТА?

НА ШТА СЕ ТРОШЕ ЈАВНА СРЕДСТВА?

ШТА СУ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ БУЏЕТА?

КАКО СЕ ИСКАЗУЈУ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ У БУЏЕТУ?

НАЈЗНАЧАЈНИЈИ КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ

ГДЕ МОЖЕТЕ ПРОНАЋИ БУЏЕТ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА?

УВОДНА РЕЧ

Буџет града је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака града за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из градског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Градоначелник и локална управа спроводе градску политику, а главна полуга те политике је управо буџет града.

Приликом дефинисања овог, за град Крагујевац најважнијег документа, руководи се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Током извршења буџета може доћи до одступања од планираног, услед непредвиђених околности или реализације прихода у мањем обиму од иницијално планираних, што последично утиче на финансирање планираних активности и пројеката.

НА ОСНОВУ ЧЕГА СЕ ДОНОСИ БУЏЕТ?

- Закони и прописи

Закон о буџетском систему,

Закон о локалној самоуправи,

Закон о финансирању локалне самоуправе,

Упутство Министарства финансија за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2026. годину са пројекцијом за 2027. и 2028. годину,

Посебни прописи којима су утврђене надлежности ЈЛС.

- стратешки циљеви развоја Града,
- акциони планови за поједине области,
- процене кретања најважнијих група прихода,
- потребе буџетских корисника,
- остварење прошлогодишњег буџета,
- започети пројекти из ранијих година,
- преузете обавезе по кредитима и репрограмима.

КАКО СЕ ПРИПРЕМА БУЏЕТ И КО УЧЕСТВУЈЕ У БУЏЕТСКОМ ПРОЦЕСУ?

Припрема и доношење буџета је Законом уређен процес, са унапред познатим одговорностима учесника и редоследом, то јест, календаром активности, а крајњи рокови за реализацију активности су следећи:

1. август - локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему буџета директним корисницима буџетских средстава;

15. септембар - директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана (у које су инкорпорирани предлози индиректних корисника буџетских средстава) локалном органу управе надлежном за финансије;

1. новембар - локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету градском већу;

15. новембар – Градско веће доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти;

20. децембар - скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету;

25. децембар - локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету локалне власти.

У процесу израде буџета учествују Скупштина града, Градоначелник, заменик градоначелника, помоћници градоначелника, Градско веће, градске управе, предшколске установе, месне заједнице, установе културе, туристичка организација, остале јавне установе, јавна предузећа, грађани и њихова удружења, основне и средње школе, здравствене установе и други корисници јавних средстава.

КО СЕ ФИНАНСИРА ИЗ БУЏЕТА?

Директни корисници буџетских средстава

- Скупштина града,
- Градоначелник,
- Градско веће,
- Локални омбудсман,
- Градско правобранилаштво,
- Градска управа за друштвене делатности,
- Градска управа за послове органа Града,
- Градска управа за развој и инвестиције,
- Градска управа за комуналне послове,
- Градска управа за имовинске послове, урбанизам, изградњу и озакоњење,
- Градска пореска управа,
- Градска управа за финансије и јавне набавке,
- Градска управа за људске ресурсе и заједничке послове,
- Градска управа за прописе,
- Градска управа за инспекцијске послове и комуналну милицију.

Индиректни корисници буџетских средстава

- Установе културе: Народна библиотека „Вук Караџић“, „Позориште за децу“, Спомен парк „Крагујевачки октобар“, Завод за заштиту споменика културе, Народни музеј, Књажевско српски театар, Установа Дом омладине „Крагујевац“, Музички центар, Историјски архив Шумадије, Установа културе „Кораци“, Центар за неговање традиционалне културе „Абрашевић“;
- Установа у образовању - Центар за образовање;
- Предшколска установа „Нада Наумовић“;
- Предшколска установа „Ђурђевдан“;
- Градска туристичка организација;
- Установа социјалне заштите - Центар за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“;
- 78 месних заједница.

Остали корисници буџетских средстава (који се не финансирају у потпуности из буџета)

- образовне институције (23 основне школе, 10 средњих школа, 20 приватних вртића);
- здравствене установе (Завод за хитну медицинску помоћ, Завод за стоматологију, Дом здравља Крагујевац, Завод за здравствену заштиту радника, Институт за јавно здравље);
- социјалне установе (Центар за социјални рад „Солидарност“, Црвени крст, прихватилишта);
- јавно комунална предузећа: ЈКП „Шумадија“, ЈКП „Водовод и канализација“, ЈКП „Нискоградња“;
- јавна предузећа: ЈП „Урбанизам“, ЈП „Путеви“, Јавно стамбено предузеће „Крагујевац“;
- привредна друштва: Друштво са ограниченом одговорношћу за туризам, угоститељство и сајамске манифестације „Шумадија сајам“, ПД „Радио телевизија Крагујевац, ПД „Центар за стрна жита и развој села“, Бизнис иновациони центар, Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља, СПД ФК „Раднички 1923“, СПД „Раднички“, Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Шумадија, Привредно друштво eKG InfoData, „Застава“ Завод за здравствену заштиту радника д.о.о.;
- корисници дотација (организације и удружења грађана у области културе, социјалне и здравствене заштите, спортске и сличне организације чије се активности или пројекти могу финансирати из буџета, у складу са прописима који уређују ове области).

КАКО СЕ ПУНИ ГРАДСКА КАСА?

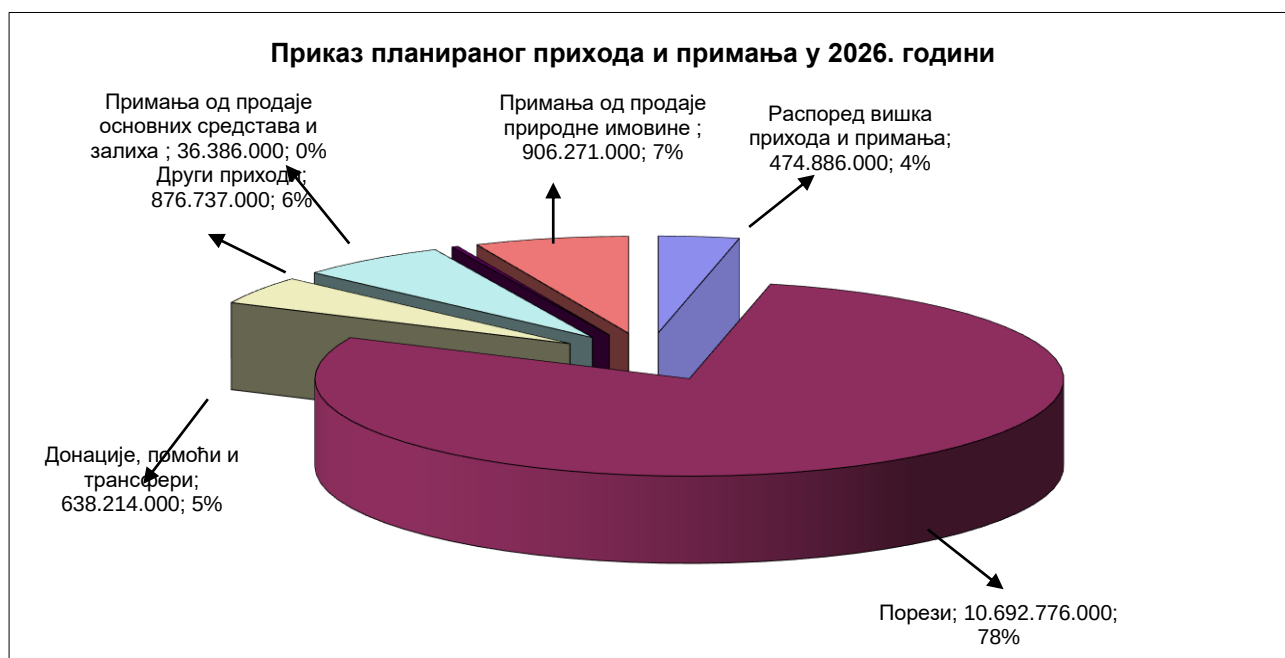
Укупно планирани приходи и примања буџета града Крагујевца за 2026. годину износе **14.125.270.000** динара.

Одлуком о буџету града Крагујевца за 2026. годину планирана су средства из буџета града у износу од 11.972.019.000 динара и чине 84,76% укупног буџета, док су средства из осталих извора финансирања планирана у износу од 2.153.251.000 динара и чине 15,24% укупног буџета.

Планирани износ прихода и примања за 2026. годину чини оквир јавне потрошње у тој буџетској години.

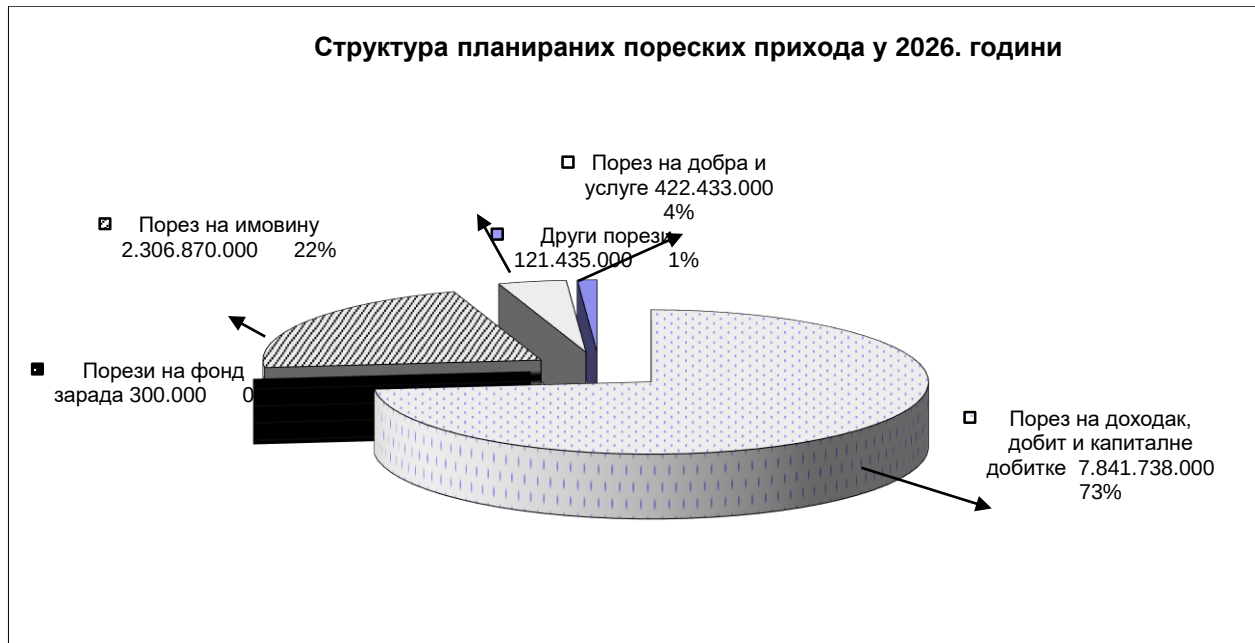
ШТА СУ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА БУЏЕТА?

У 2026. години очекује се прилив, Одлуком о буџету, предвиђених прихода и примања буџета града Крагујевца, у укупном износу од **14.125.270.000** динара, док су пренета средства из ранијих година планирана у износу од 474.886.000 динара.

Порески приходи су врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат. Ова врста прихода чини највећи прилив средстава у буџет Града и њихова наплата се очекује у износу од 10.692.776.000 динара, што је учешће од 75,70% у укупном буџету. Највеће учешће од пореских прихода има порез на зараде, који се плаћа према пребивалишту запосленог и граду припада 77% (остатак припада буџету републике). У остале пореске приходе које наплаћује Пореска управа Републике Србије, који се остварују на територији јединице локалне самоуправе и Република их, у складу са законом, уступа Граду спадају: порез на приходе од самосталних делатности, на приходе од пољопривреде и

шумарства, непокретности, давања у закуп покретних ствари, порез на наслеђе и поклон, порез на пренос апсолутних права. Затим, порез на имовину, накнаде и таксу за истицање фирме, које наплаћује локална пореска администрација.

Други приходи су врста јавних прихода који се наплаћују правним и физичким лицима за коришћење јавних добара (наканаде), пружање одређене јавне услуге (таксе), због кршења уговорних или законских одредби (казне и пенали), мешовити и неодређени приходи, као и приходи који се остваре употребом јавних средстава.

Донације и трансфери

- **Донације** су наменски бесповратан приход који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације.

- **Трансфери** подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије локалном нивоу власти. Могу бити **наменски** (за тачно у тврђене намене) и **ненаменски** (није им унапред утврђена намена, те се могу, у складу са законом, користити за било које сврхе).

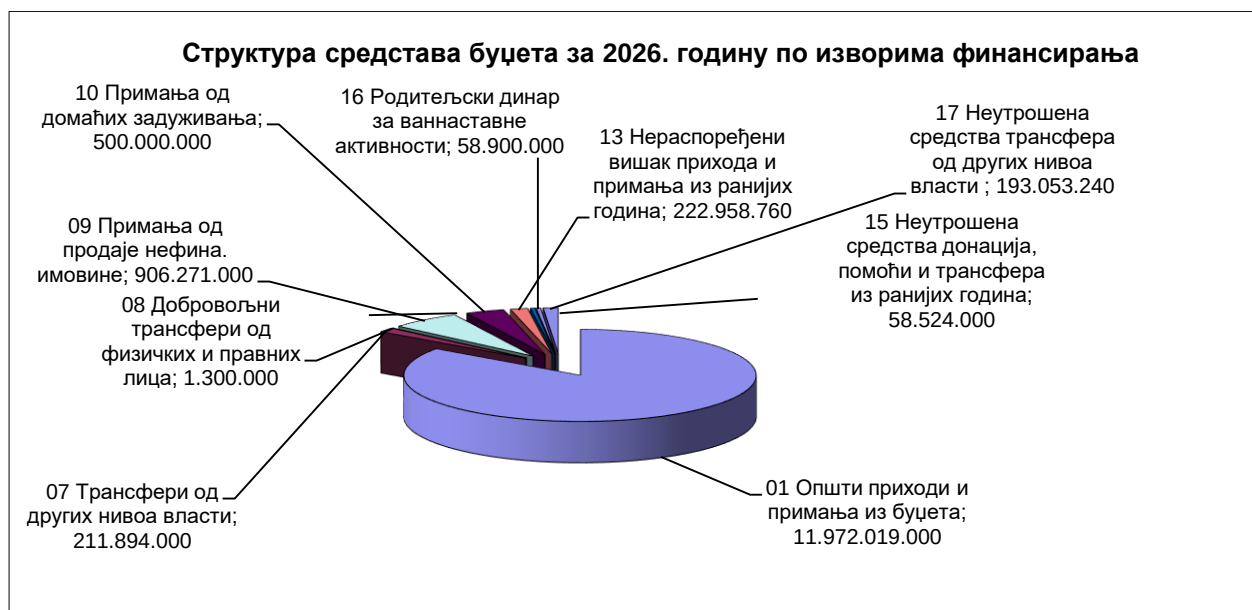
Примања од продаје нефинансијске имовине се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву Града.

Пренета средства из ранијих година представљају вишак прихода који су остварени а нису потрошени у претходној буџетској години.

КОЈИ СУ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ГРАДСКОГ БУЏЕТА?

Структура средстава буџета, према изворима финансирања, показује основу њиховог остварења, то јест, одакле долази новац (редовна наплата, прописана посебним законима или одлукама, уплате по основу уговора са донаторима и другим уговорима, као и решењима републичких органа о трансферу (преносу) средстава и др).

Општи приходи и примања буџета (извор 01), најзначајнији су извор средстава буџета јер су најобимнији, а по динамици сливања у буџет најредовнији.

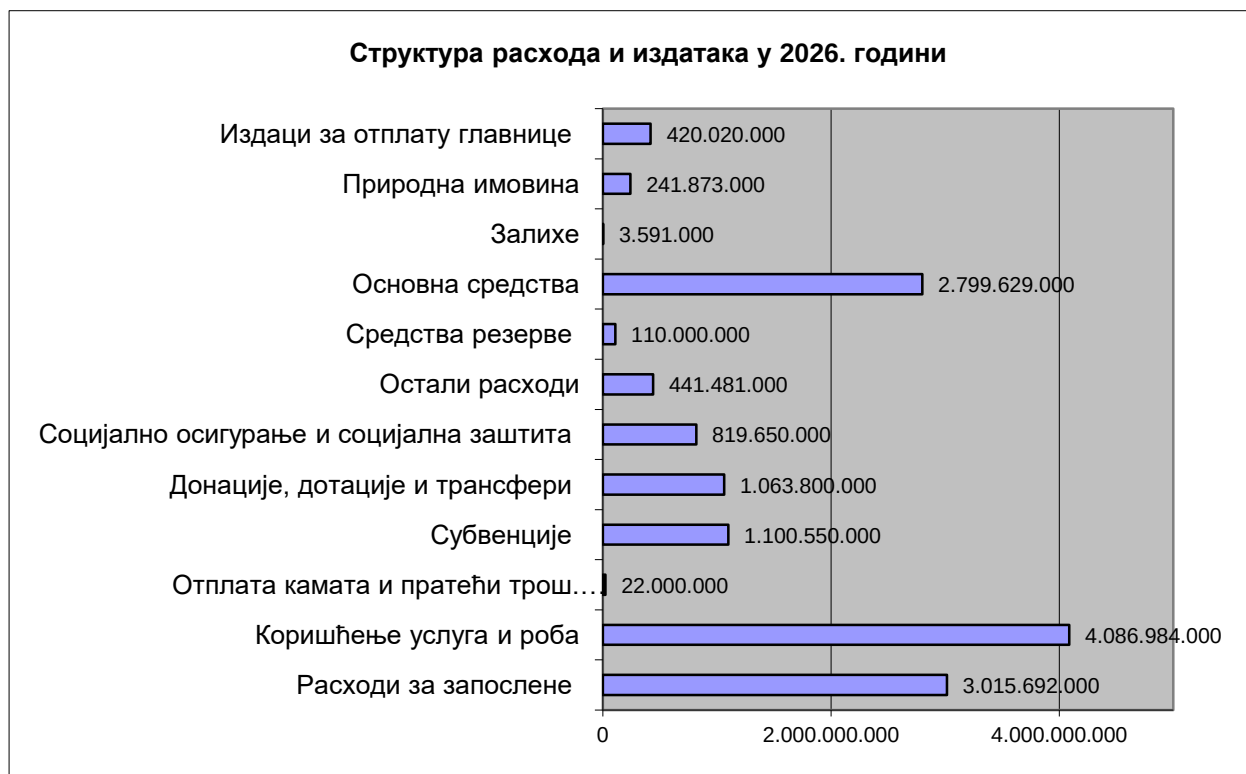
НА ШТА СЕ ТРОШЕ ЈАВНА СРЕДСТВА?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2025. години износе 14.125.270.000 динара.

Расходи представљају све трошкове града за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове.

Издаци представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ

постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме, неопходне за рад буџетских корисника и трошкове за отплату главнице кредита.

ШТА СУ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ БУЏЕТА?

Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника.

Коришћење роба и услуга обухвата сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.

Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности републичког нивоа власти као што су школе, социјалне установе, здравствене установе.

Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.

Субвенције се одобравају јавним предузећима, привредним друштвима, приватним предузећима и пољопривредним произвођачима.

Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.

Буџетска резерва представља средства која се распоређују за непланиране или недовољно планиране сврхе или у случају ванредних околности.

Капитални издаци су трошкови за изградњу нових објеката, инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина, земљишта и слично.

КАКО СЕ ИСКАЗУЈУ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ У БУЏЕТУ?

Расходи и издаци морају се исказивати на законом прописан начин односно морају

се исказивати:

- **по функционалној класификацији** - која показује расподелу расхода и издатака по функционалној намени за одређене области јавне потрошње;

- **по основној намени** - која показује за коју врсту трошка се средства издвајају;

Екон. клас.	Врсте расхода и издатака	Износ у динарима	Структура (%)
41	Расходи за запослене	3.015.692.000	21,35
42	Коришћење услуга и роба	4.086.984.000	28,93
44	Отплата камата и пратећи трошкови задуживања	22.000.000	0,16
45	Субвенције	1.100.550.000	7,79
46	Донације, дотације и трансфери	1.063.800.000	7,53
47	Социјално осигурање и социјална заштита	819.650.000	5,80
48	Остали расходи	441.481.000	3,13
49	Средства резерве	110.000.000	0,78
4	ТЕКУЋИ РАСХОДИ	10.660.157.000	75,47
51	Основна средства	2.799.629.000	19,82
52	Залихе	3.591.000	0,03
54	Природна имовина	241.873.000	1,71
5	ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ	3.045.093.000	21,56
61	Отплата главнице	420.000.000	2,97
62	Набавка финансијске имовине	20.000	0,00
6	ИЗДАЦИ ЗА ОТПЛАТУ ГЛАВНИЦЕ	420.020.000	2,97
	УКУПНО	14.125.270.000	100,00

- **по организационој класификацији** - која приказује расходе и издатке по корисницима буџетских средстава (директним и индиректним) што показује организацију рада Града;

у динарима

Раздео/ глава	Назив буџетског корисника	Износ у динарима	% учешћа
1	Скупштина града	116.915.000	0,83
2	Градоначелник и помоћници градоначелника	37.598.000	0,27
3	Градско веће	29.114.000	0,21
4	Локални обдусман	13.560.000	0,10
5	Градско правобранилаштво	29.345.000	0,21
6	Градска управа за друштвене делатности	4.531.300.000	32,08
	- директан корисник	2.222.071.000	15,73
	- индиректни корисници	2.309.229.000	16,35
6.1	Установе културе	843.106.000	5,97
6.2	Установе у образовању	121.606.000	0,86
6.3	Предшколске установе	1.245.370.000	8,82
6.4	Установе социјалне заштите	96.775.000	0,69
6.5	Установа спорта - у ликвидацији	2.372.000	0,02
7	Градска управа за послове органа Града	172.601.000	1,22
8	Градска управа за развој	3.107.479.000	22,00
	- директан корисник	2.948.660.000	20,88
8.1	Градска туристичка организација-индиректан корисник	158.819.000	1,12
9	Градска управа за комуналне послове	3.242.054.000	22,95
10	Градска управа за имовинске послове, урбанизам, изградњу и озакоњење	606.300.000	4,29
11	Градска пореска управа	171.890.000	1,22
12	Градска управа за финансије и јавне набавке	1.348.700.000	9,55
13	Градска управа за људске ресурсе и заједничке послове	524.850.000	3,72
	- директан корисник	474.810.000	3,36
13.1.	Месне заједнице-индиректан корисник	50.040.000	0,35
14	Градска управа за прописе	20.331.000	0,14
15	Градска управа за инспекцијске послове и комуналну милицију	173.233.000	1,23
	УКУПНО	14.125.270.000	100,00

у динарима

- по програмској класификацији - која показује колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева Града;

Шифра програма	Назив програма	Укупна средства	Структура укупних средстава (%)
1101	Програм 1 - Становање, урбанизам и просторно планирање	107.759.000	0,8
1102	Програм 2 - Комуналне делатности	824.193.000	5,8
1501	Програм 3 - Локални економски развој	584.051.000	4,1
1502	Програм 4 - Развој туризма	158.819.000	1,1
0101	Програм 5 - Пољопривреда и рурални развој	111.000.000	0,8
0401	Програм 6 - Заштита животне средине	22.150.000	0,2
0701	Програм 7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	2.501.341.000	17,7
2002	Програм 8 - Предшколско васпитање и образовање	1.932.774.000	13,7
2003	Програм 9 - Основно образовање и васпитање	514.147.000	3,6
2004	Програм 10 - Средње образовање и васпитање	304.958.000	2,2
0902	Програм 11 - Социјална и дечија заштита	471.665.000	3,3
1801	Програм 12 - Здравствена заштита	254.500.000	1,8
1201	Програм 13 - Развој културе и информисања	983.111.000	7,0
1301	Програм 14 - Развој спорта и омладине	187.534.000	1,3
0602	Програм 15 - Опште услуге локалне самоуправе	4.820.927.000	34,1
2101	Програм 16 - Политички систем локалне самоуправе	183.627.000	1,3
0501	Програм 17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	162.714.000	1,2
УКУПНО:		14.125.270.000	100,

- **по програмској класификацији** - која показује колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева Града;

НАЈЗНАЧАЈНИЈИ КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ

Раздео	Програм	ПА/Пројекат	Назив капиталног издатка - опис	Година почетка финансирања	Година завршетка финансирања	Укупна вредност ПА/Пројекат	Извор	Износ		
								2026	2027	2028
Раздео 08 - Градска управа за развој и инвестиције										
8	0501	7005	Пројектовање, конструкција, инсталација и прикључење на електромеру соларних електрана/панела у шест основних школа на територији града Крагујевца	2024	2026	21.786.849	15	18.480.000		

8	0501	7007	Енергетска санација Основне школе "Ђура Јакшић" у Крагујевцу	2024	2026	116.908.981	01	11.700.000		
8	0501	7008	Прикључак на гасне инсталације за објекат ЈКП "Шумадија" Крагујевац	2025	2026	10.234.000	01	2.047.000		
							17	8.187.000		
								10.234.000		
8	0602	0001	Израда планских докумената и пратећих студија	2025	2028	369.247.000	01	89.000.000	111.920.000	111.920.000
8	0602	0002	Инвестициони радови на објектима месних заједница	2026	2028	30.000.000	01	10.000.000	10.000.000	10.000.000
8	0602	5004	Реконструкција партера за отворене базене	2025	2026	141.090.000	01	69.480.000		
							09	2.354.000		
								71.834.000		
8	0602	5005	Инвестиционо одржавање Скупштинске сале	2026	2026	21.879.000	09	21.879.000		
8	0602	5006	Израда пројектно техничке документације и изградња монтажних објеката МЗ Белошевац и МЗ Шумарице	2024	2026	24.169.000	01	2.200.000		
8	0602	5009	Конзерваторско-реставраторски радови на делу фасаде на згради бившег Суда у Крагујевцу	2025	2026	20.200.000	01	10.100.000		
8	0701	0002	Изградња нових улица	2023	2028	1.468.727.600	01	257.304.000	400.000.000	400.000.000
							09	220.000.000		
								477.304.000		
8	0701	5004	Извођење радова на санацији надвожњака у улици Јована Ристића	2026	2026	106.000.000	09	106.000.000		
8	0701	7002	Изградња улице Владимира Роловића и дела улице Белодримске (од улице Града Караре до улице Шестог пука)	2026	2026	136.172.000	01	22.696.000		
							07	56.738.000		
							17	56.738.000		
								136.172.000		
8	1101	0001	Израда пројектно техничке документације	2025	2028	223.660.000	01	43.000.000	65.000.000	65.000.000
8	1102	0001	Постављање јавне расвете	2024	2028	43.319.000	01	11.000.000	10.000.000	10.000.000
8	1101	5001	Израда Просторног плана града Крагујевца	2025	2027	185.026.000	09	64.759.000	74.010.000	
8	1102	5002	Израда елабората и друге документације за издавање водне дозволе	2026	2028	40.000.000	09	10.000.000	15.000.000	15.000.000
8	1102	5003	Израда пројектно-техничке документације и изградња нових бунара	2025	2028	20.000.000	09	5.000.000	6.000.000	6.000.000
8	1102	5004	Замена азбестних цеви	2025	2028	245.000.000	09	65.000.000	65.000.000	65.000.000
8	1102	5005	Извођење радова на санацији клизишта и изградња потпорног зида код гробља уз улицу Душана Ђорђевића у Крагујевцу	2026	2026	24.389.000	09	24.389.000		
8	1102	0008	Изградња и реконструкција водоводне и канализационе мреже	2023	2028	1.440.000.000	01	158.151.000	250.000.000	300.000.000
							09	8.891.000		

							13	52.958.000		
								220.000.000		
8	1201	7003	Извођење радова на санацији објекта Соколана	2026	2026	66.755.000	01	41.755.000		
							17	25.000.000		
								66.755.000		
8	1301	0001	Реконструкција и изградња дечијих игралишта	2023	2028	124.817.000	01	25.000.000	20.000.000	20.000.000
8	1301	0001	Инвестиционо одржавање терена ФК Шумадија Крагујевац	2025	2026	16.360.000	01	6.360.000		
8	1301	7001	Наставак изградње Дечијег одмаралишта "Богдан Милановић" на Бешњаји, прва и друга фаза, изградња терасе са пратећим садржајима	2025	2026	115.332.000	01	36.000.000		
8	1301	7001	Изградња партера Дечијег одмаралишта на Бешњаји	2026	2026	51.602.000	01	51.602.000		
8	1501	7007	Израда студије предизводљивости за ревитализацију Машинске радионице у Војно техничком заводу	2024	2026	24.103.690	01	1.513.000		
							15	5.309.000		
								6.822.000		
8	1501	5001	Израда техничке документације и извођење радова на реконструкцији и промени намене објекта Машинске радионице у оквиру комплекса Војно-техничког завода	2026	2028	1.356.710.000	10	500.000.000	700.000.000	156.710.000
8	1502	0002	Реализација пројекта "Туристичко-културно-спортско-рекреативни центар на језеру Бубањ" (пројекат реализује Градска туристичка организација Крагујевац)	2024	2026	109.734.600	09	12.850.000		
							17	37.000.000		
								49.850.000		
8	2002	5004	Санација крова вртића "Црвенкапа"	2026	2026	17.400.000	01	17.400.000		
8	2002	5006	Израда техничке документације и изградња вртића "Бубамара"	2026	2027	310.008.000	01	50.000.000	155.004.000	
							09	105.004.000		
								155.004.000		
8	2003	5007	Замена столарије у Основној школи "21. октобар" у Крагујевцу	2026	2026	18.332.000	01	18.332.000		
8	2004	7001	Реконструкција Средње школе "Кнез Александар Карађорђевић"	2025	2026	55.030.000	01	21.558.000		
Укупно Раздео 8						6.953.992.720		2.362.734.000	1.881.934.000	1.159.630.000
Раздео 10 - Градска управа за имовинске послове, урбанизам, изградњу и озакоњење										
10	0602	0001	Експропријација земљишта	2026	2028	738.721.000	01	191.873.000	243.507.000	253.341.000
							13	50.000.000		
								241.873.000	243.507.000	253.341.000
Укупно Раздео 10						738.721.000		241.873.000	243.507.000	253.341.000
Раздео 12 - Градска управа за финансије и јавне набавке										

12	0602	0001	Јавно приватно партнерство за вршење енергетске услуге повећања енергетске ефикасности у јавним објектима и реконструкције система јавног осветљења на територији града Крагујевца	2025	2040	3.754.793.035	01	250.000.000	250.000.000	250.000.000
Укупно Раздео 12						3.754.793.035		250.000.000	250.000.000	250.000.000
УКУПНО КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ:						11.447.506.755		2.854.607.000	2.375.441.000	1.662.971.000